

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайну та архітектури	Рівень вищої освіти	Перший (бакалавр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	8

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Семестр 8

(квітень – травень 2026–2027 н.р.)

Викладачі:	Шарлай Олена Василівна канд. архітектури, ст. викл. кафедри «Дизайн середовища» helene.sharlay@gmail.com
Заняття	За розкладом
Консультації	Четвер 12.00–13.00 (за необхідністю)
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 2, ауд. 305
Телефон	(057) 706-02-46 (кафедра «ДС»)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ здобувача, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf*.

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність.

Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої для відвертої дискусії із здобувачами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання. У разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити здобувачів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації здобувачами процесу навчання. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та здобувачами.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять здобувач повинен обов'язково вимкнути звук мобільного телефону. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Неприпустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання обраної теми відбувається в разі невиконання здобувачом графіку роботи на практиці з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачи зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проектної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Для виконання практичних завдань заборонено використовувати штучний інтелект. Здобувач, який без поважних причин (хвороба, або причини, узгоджені з деканом факультету), не набрав необхідну кількість балів хоча б по одному з завдань модулю, отримує 0 балів, в цьому випадку йому не зараховують увесь модуль. Неприбуття здобувача на проміжний контроль у встановлений термін без поважних причин оцінюється нульовим балом (0 балів). Повторний перегляд теми (елементу модуля) в цьому випадку не дозволяється.

Додаткові дні звітності встановлюються викладачем (узгоджуються на засіданні кафедри) в кінці першого, другого і третього місяців семестру для здобувачів, що пропустили контрольну атестацію з поважних причин, підтверджених документально, і таких, що мають направлення від декану факультету. Здобувачи, які мають заборгованість не з поважної причини, мають ліквідувати її тільки протягом залікового тижня семестру.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційного перегляду. Для допуску до екзаменаційного перегляду з дисципліни необхідно отримати не менш 60 рейтингових балів. Під час екзаменаційного перегляду здобувач може отримати від 1 до 10 балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, складає 100 балів в межах виконаної програми курсу.

Якщо під час рубіжного контролю здобувач відсутній, він втрачає право отримати бали за завдання. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання хвостовки із вказаною датою перездачі завдання практики.

Корисні посилання: -

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Переддипломна практика» є певний обсяг знань з основ проєктування інтер'єрів і меблів, конструювання, історії мистецтв, формоутворення в матеріалі тощо. Обов'язковим є достатній рівень знань та компетентності з основ композиції і формотворення, а також наявність практичних навичок у галузі курсового проєктування.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові науково-інформаційні матеріали, літературні джерела, у тому числі актуальні розробки в галузі проєктування, сучасних технологій, підприємств-виробників матеріалів та обладнання, приклади проєктування предметно-просторового середовища можна переглянути у мережі Інтернет. Відповідні посилання на потрібний сайт надаються викладачами під час занять або за проханням здобувача після їх закінчення, а також у процесі електронного листування.

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою: viktorseverin21@gmail.com

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Для створення пошукових ескізів використовують білі аркуші формату А4 та графічні матеріали (за вибором здобувача). Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Для іноземних здобувачів, які недостатньо володіють державною мовою України, пропонується використання необхідних для паралельного перекладу гаджетів (смартфону, планшету, ноутбуку). Головними програмами, необхідними для опанування практичного матеріалу та створення авторської дизайн-пропозиції, є ArchiCAD, 3ds max, CorelDRAW. Проведення занять в системі ONLINE – в програмах Meet, Skype та через електронну пошту.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Силабус складений на підставі положення про проведення практики здобувачів закладів вищої освіти в Україні, відповідно СОВ «Бакалавр».

Метою практики є оволодіння здобувачами сучасними методами і засобами проєктування в галузі їх майбутньої професії, формування у них знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Завдання дисципліни

- формування у здобувачів систем и знань у сфері означеної дисципліни;
- втілення необхідних знань та практичних навичок у формуванні авторської пропозиції;
- сприяння творчому розумінню необхідності розробки проєктних проблем та засобів вирішення питань з обраної теми дисципліни;
- вміння поєднувати одержані технічні знання при формуванні архітектурно-планувальних та образних рішень дизайну інтер'єрів;

- оволодіння алгоритмом практичних дій у процесі розробки графічної пропозиції вирішення предметно-просторового середовища;
- сприяння розвитку професійних умінь з презентації результатів розробки власної пропозиції на обрану тему.

Результати: розробка власної пропозиції інтер'єру на обрану тему, затверджену викладачем; професійність виконання проєкту на задану тему.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни передбачає надання здобувачам необхідних навичок у висвітленні концепції у власній пропозиції дизайну інтер'єру громадського призначення. Склад дисципліни вміщує розгляд важливих питань: методологію поетапного виконання передпроектного аналізу об'єкту; творче мислення в формуванні просторової композиції на задану тему; оволодіння нормативною базою, що є достатніми для генерування власних ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі творчої діяльності, оволодіння графічною майстерністю, вміння розмовляти із замовником., пропонуючи власну дизайнерську розробку.

Дисципліна вивчається наприкінці 8-го семестру 4-го курсу (4 кредити, 120 годин, в тому числі 120 годин - самостійні).

База переддипломної практики та розподіл робочого часу здобувача.

Переддипломна практика проводиться під керівництвом наукового керівника кафедри «Дизайн середовища» та пов'язана з можливістю опрацювання завдання на базі замовника. Здобувачам пропонується (за можливістю) обрати місце проходження переддипломної практики. Переддипломна практика проводиться у 8 семестрі протягом трьох тижнів навчального року. Час проведення переддипломної практики встановлюється наказом по Харківській державній академії дизайну і мистецтв. До програми переддипломної практики (крім спеціальних питань) можуть входити виконання індивідуальних завдань з розробки дизайну запропонованого об'єкту проєктування, аналіз вихідних даних, розробка концепції, підготовка візуалізацій, підготовка доповідей, оформлення та захист власного завдання з переддипломної практики, заповнення щоденнику проходження переддипломної практики.

Організація та зміст переддипломної практики.

Переддипломна практика здобувачів є органічною складовою навчального процесу і слугує основою набуття дизайнерської майстерності. Переддипломна практика для здобувачів проводиться згідно з навчальним планом для денної форми навчання.

Програма переддипломної практики здобувачів складається з наступних частин:

- формування індивідуального графіку проходження переддипломної практики;
- виконання індивідуального завдання;
- оформлення щоденника проходження переддипломної практики.

Здобувачи-практиканти зобов'язані:

- до початку практики одержати необхідну документацію та консультації щодо її оформлення;
- своєчасно прибути на місце проходження практики;
- систематично вести щоденник практики, раз на тиждень подавати його на перевірку керівникам практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- виконувати правила охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно оформити звітну документацію, скласти диференційований залік з практики.

Підведення підсумків та критерії оцінювання результатів переддипломної практики.

За результатами переддипломної практики проводиться диференційований залік, який відбувається відкрито на засіданні кафедри. Атестація за підсумками переддипломної практики проводиться на підставі демонстрації проєктних пропозицій та щоденника з переддипломної практики. По закінченні оформлення щоденника здобувач надає щоденник для отримання відзиву керівника переддипломної практики. За підсумками атестації виставляється оцінка диференційованого заліку. Повний об'єм виконаних робіт, переданий на кафедру, перевіряється керівником переддипломної практики від кафедри. Завдання з переддипломної практики захищає здобувач на засіданні кафедри. Оцінка визначається з урахуванням своєчасного подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, рівня знань здобувача та з урахуванням критеріїв оцінювання результатів переддипломної практики.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у доповіді конференції з обраної теми.
A	17–19	37–39	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми. Графічна

РОЗКЛАД ПРАКТИКИ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Год.	Рубіжний контроль	Деталі
1. Передпроектна робота за обраною темою						
Квітень-травень	1	самостійні	Попередній аналіз об'єкту проектування	20	Консультації з викладачем за темою проекту за попередньою домовленістю	
	2	самостійні	Збір та аналіз прототипів за обраною темою	20	Консультації з викладачем за темою проекту за попередньою домовленістю	
	3	самостійні	Формування проектних концепцій	10		
	4	самостійні	Затвердження проектних концепцій	20	Консультації з викладачем за темою проекту за попередньою домовленістю	
	2. Розробка проектної пропозиції					

	5	самостійні	Виконання клаузури на планувальне рішення	10		
	6	самостійні	Пропозиція варіантів дизайнерських рішень			
	7	самостійні	Затвердження проєктного рішення, розрахунок штучного освітлення	20	Консультації з викладачем за темою проєкту за попередньою домовленістю	
	8	самостійні	Завершення роботи. Оформлення щоденника переддипломної практики	20		

КОМПЕТЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Заплановані загальні компетенції навчання (ЗК)	Очікувані програмні результати навчання (ПРН)
ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 03. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 09. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 10 Здатність ухвалювати рішення та діяти,	ПРН 02. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення. ПРН 03. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень. ПРН 04. Визначати мету, завдання та етапи проєктування. ПРН 06. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні. ПРН 07. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проєктних вирішень. ПРН 08. Оцінювати об'єкт проєктування, технологічні процеси в контексті проєктного завдання, формувати

дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності та необхідність сталого розвитку суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	художньо-проектну концепцію. ПРН 10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі. ПРН 12. Дотримуватися стандартів проєктування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності. ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну. ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики. ПРН 17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями). ПРН 19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну. ПРН 20. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК 01. Здатність застосовувати сучасні методики проєктування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну. СК 02. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну. СК 03. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну. СК 07. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну. СК 08. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта. СК 11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності. Здатність володіти фаховою термінологією державною й іноземною (-ними) мовами (за професійним спрямуванням), теорією і методикою дизайну, основами наукових досліджень, а також методикою викладання образотворчого мистецтва та дизайну.	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативна література:

- 1.ДБН В.2.2-4:20206** Заклади дошкільної освіти, Київ. Міністерство розвитку громад та територій України 2026
- 2.ДБН В.2.2.-40:2018** Інклюзивність будинків і споруд, Київ. Мінрозвитку 2025
- 3.ДБН В.2.5-28:2018** Природне і штучне освітлення Київ Мінрегіон України 2018
- 4.ДБН В.2.2.-10:2022** Заклади охорони здоров'я Київ. Міністерство розвитку громад та територій України 2022

5.ДБН В,2.2-16:2019 Культурно-видовищні та дозвілєві заклади Київ. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 2019

Базова література:

1. Білодід Ю.М., Поліщук О. Основи дизайну: Навч. посіб. К.: Вид. ПАРАПЛАН, 2021. 240 с.
2. Василенко О.С. Ергономіка офісного середовища. К.: КНУБА, 2019.
3. Веретільник Т.І., Мисник Л.Д.. Основи теорії кольору. Навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня бакалавра спеціальності 186 “Видавництво та поліграфія”. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 130 с.
4. Етвуд Ребекка. Як зробити дім яскравішим: натхнення і практичні поради. Київ: ArtHuss, 2020. 272 с.
5. Йоганнес Іттен. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баухаузі та інших школах. Пер. з нім.: переклав Сергій Святенко. Київ. Вид-во «ArtHuss», 2021. 136 с.
6. Кривуц С.В. (2021). Концепція біометричного дизайну: виклики сьогодення // Scientific Collection «InterConf», (72): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community: Interdisciplinary Research». Hamburg, Germany: Busse Verlag GmbH, С. 467-476.
7. Кривуц С.В. Стратегії формування інтер’єрного простору з урахуванням дітей з дисфункціями сенсорної інтергації // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції " Актуальні проблеми сучасної науки та освіти" (Україна, м. Львів, 18-19.02. 2023 р.). Львів. 2023. С. 7-1.
8. Кривуц С.В. Гуманістична філософія освіти крізь призму української національної спадщини Г. Сковороди (на прикладі проєктних концепцій здобувачів 1 к. ДАЛС кафедри «Дизайн середовища», ХДАДМ). II міжнародна науково-практична конференція “Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України” (ХНТУ, 24–26 квітня 2024 року) у 3-х т. ; Т. 1 / за ред. О. В. Чепелюк. Одеса : Олді+, 2024. Т.1. С.173-176.
9. Кривуц С.В., Бондаренко В.В. Сучасні тенденції формування громадського інтер’єрного простору засобами біофільного дизайну (на прикладі елементів води) // Український мистецтвознавчий дискурс. Київ. 2025. №6.
10. Лаптон, Філіпс. Основи. Графічний дизайн. Київ: ArtHuss, 2020. 180 с.
11. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер’єру: навч. посібник. Полтава: Національний ун-тет імені Юрія Кондратюка, 2020. 165 с.
12. Папанек В. Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни. Київ: ArtHuss, 2020. 480 с.
13. Северин В.Д., Северин Н. В., Проценко О. П. Дизайн експозицій в сучасній проєктно-художній діяльності // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2020, № 1. С. 111-116.
14. Severyn V., N. Severyn, Chebotarev M. and others. Ecological design as a modern cultural trend // Ukrainian Journal of Ecology. 2021. Vol. 11, issue 3. Pp. 385-389.
15. Severyn V., Bondarenko I., Tarasov V., Yermakova T. The Syntax and Semantics of Modelling Exhibition Spaces: A Case Study of the Hryhorii Skovoroda National Literary and Memorial Museum (Ukraine) // Muzeológia a kultúrne dedičstvo. 2023. Vol. 11, issue 6. Pp. 5-22.
16. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2020. 480 с.
17. Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування: Колективна монографія / за наук. ред. д.т.н., проф. Мальованого М.С. Львів: ТзОВ «ЗУКЦ», 2020. 649 с. (співавтори Моргун О.В., Трегуб Н.С., Бондаренко В.В., Босий І.М.);